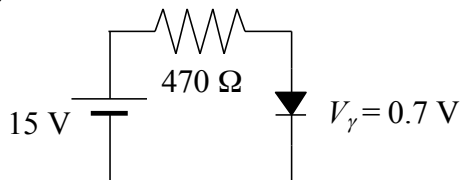
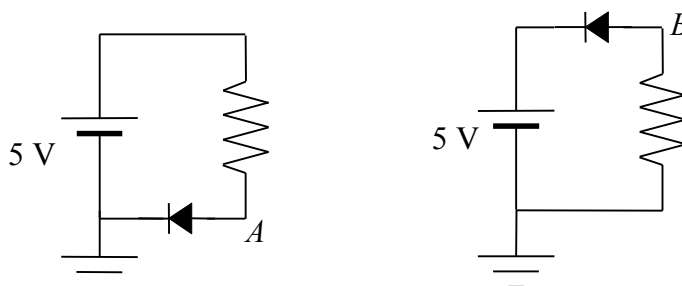

Electrònica i portes lògiques

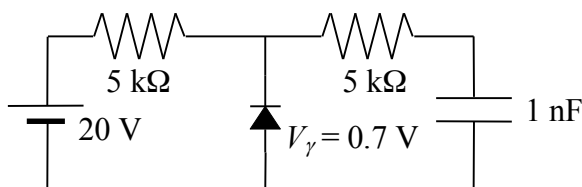
1. a) Quina és la intensitat, la tensió i la potència dissipada a la resistència de càrrega del circuit de la figura?
b) I si s'inverteix el díode?

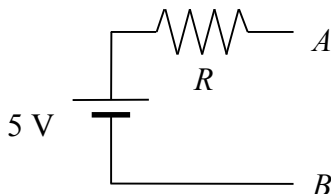
2. La tensió llindar del díode del circuit de les figures és de 0.7 V.
a) Quina és la tensió al punt *A* de la figura de l'esquerra?
b) I al punt *B* de la figura de la dreta?
c) I si s'inverteixen els díodes?

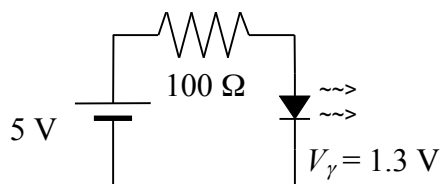
3. La tensió llindar del díode del circuit de la figura és $V_\gamma = 0.7$ V i la capacitat del condensador és de 1 nF.
a) Quina és la càrrega del condensador un cop assolit el règim estacionari?
b) I si s'inverteix el díode?

4. La tensió de tall d'un LED és $V_\gamma = 1.3$ V, i la intensitat màxima que pot suportar és de 100 mA. Com l'hem de connectar al circuit de la figura perquè il·lumini? Quin ha de ser el valor mínim de *R*?

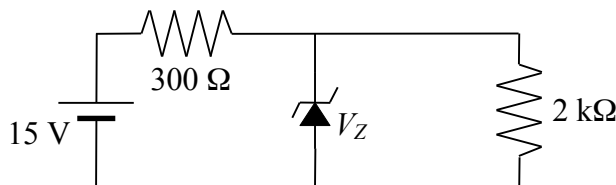

5. Quina potència consumeixen el LED i la resistència del circuit de la figura?

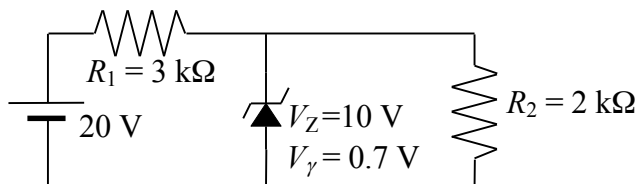
6. Digueu si el díode del circuit de la figura està treballant en la zona Zener i calculeu la intensitat que circula per cada resistència i el díode quan

- a) $V_Z = 18 \text{ V}$
- b) $V_Z = 10 \text{ V}$
- c) $V_Z = 14 \text{ V}$

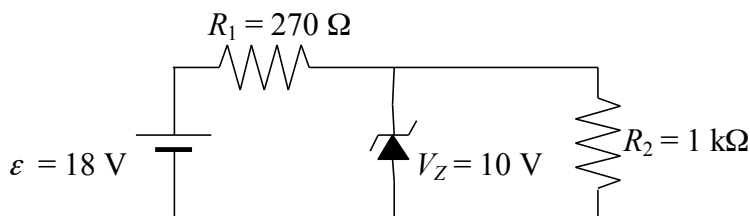
7. El díode Zener del circuit de la figura es caracteritza per una tensió llindar $V_\gamma = 0.7 \text{ V}$ i una tensió Zener $V_Z = 10 \text{ V}$.

- a) Quina és la potència dissipada a cadascuna de les resistències i al díode?
- b) I si invertim la polaritat de la bateria?

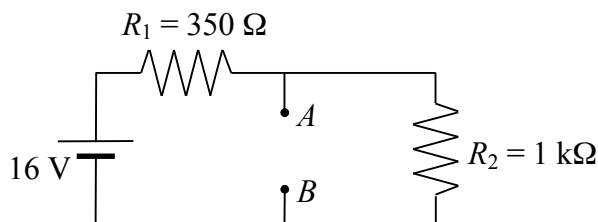
8. a) Quines són la intensitat, la tensió i la potència dissipada a les resistències i al díode del circuit de la figura?

b) Si la tensió de la font disminueix progressivament des de 18 fins a 0 V, per a quin valor el díode deixarà de conduir?

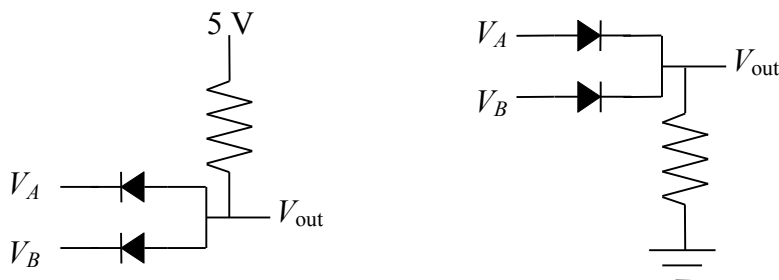

9. Calculeu la intensitat que circula per les dues resistències del circuit de la figura si entre els punts A i B hi connectem

- a) un díode ideal ($V_\gamma = 0$) amb l'ànode (zona p) connectat en el punt B,
- b) un díode ideal però amb l'ànode connectat en el punt A,
- c) un díode Zener amb $V_Z = 6 \text{ V}$ i $V_\gamma = 0.7 \text{ V}$ que té l'ànode connectat en el punt B,
- d) el mateix díode de l'apartat c) però amb l'ànode connectat en el punt A,
- e) un díode Zener amb $V_Z = 12 \text{ V}$ i $V_\gamma = 0.7 \text{ V}$ que té l'ànode connectat en el punt B.

10. Si V_A i V_B poden valer 0 o 5 V, a quina porta lògica correspon el circuit de
 a) l'esquerra
 b) la dreta

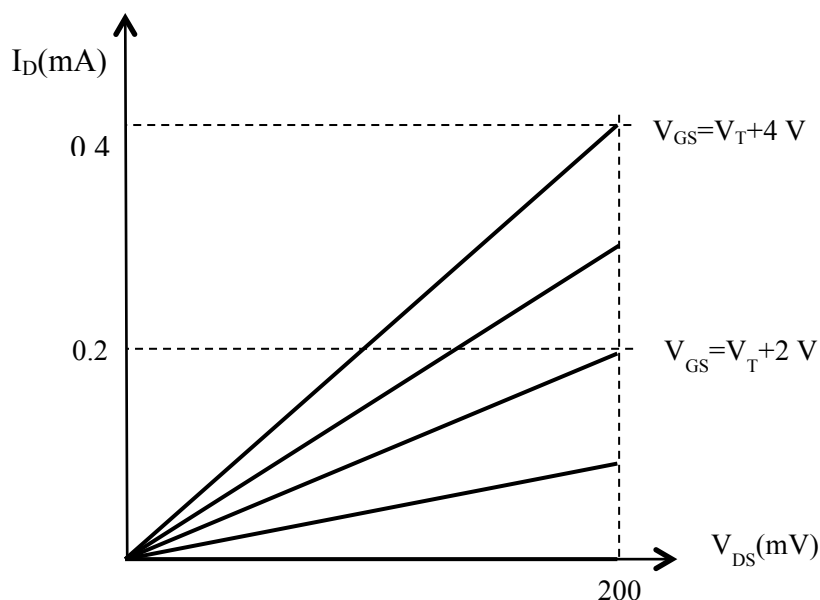

11. Un transistor NMOS d'enriquiment caracteritzat per $V_T = 2$ V i $\beta = 200 \mu\text{A}/\text{V}^2$, té el terminal de la font connectat a terra i la porta connectada a 3 V. Determineu en quina regió treballa i el valor del corrent de drenador per:

- a) $V_D = 0.5$ V
 b) $V_D = 5$ V

12. Fent servir l'expressió vàlida quan un NMOS d'enriquiment opera a la regió òhmica, determineu l'expressió per la resistència font-drenador (definida com $r_{DS} \equiv V_{DS}/I_D$) quan V_{DS} és petit (podem menysprear el terme V_{DS}^2). Determineu el seu valor per un transistor caracteritzat per $V_T = 1$ V, $\beta = 200 \mu\text{A}/\text{V}^2$, quan opera amb $V_{GS} = 5$ V.

13. Per a un NMOS d'enriquiment, tenim que per a valors petits de V_{DS} , la intensitat és proporcional a $(V_{GS} - V_T)V_{DS}$. Determineu la constant de proporcionalitat pel dispositiu representat pel gràfic de la figura, i doneu el rang de resistències font-drenador quan V_{GS} varia entre 2 V i 5 V. ($V_T = 1$ V).

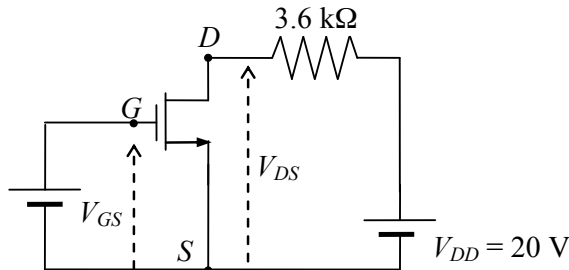

14. Per un transistor NMOS d'enriquiment amb $V_T = 2$ V circula un corrent de 1 mA quan $V_{GS} = V_{DS} = 3$ V. Determineu:

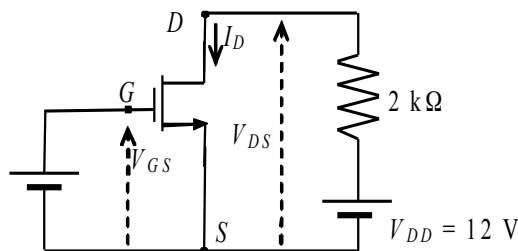
- a) el valor del corrent quan $V_{GS} = 4$ V i $V_{DS} = 5$ V
 b) el valor de la resistència r_{DS} quan $V_{GS} = 4$ V

15. Un transistor NMOS d'enriquiment, amb $V_T = 1 \text{ V}$, té aplicada una tensió $V_{DS} = 5 \text{ V}$. Per a quins valors de V_{GS} el transistor treballa a la regió òhmica?

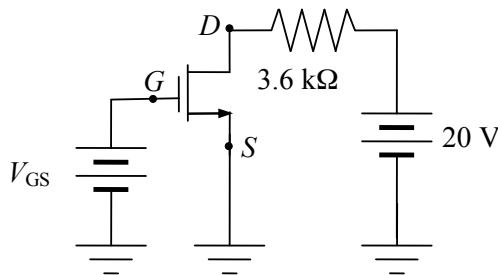
16. La figura mostra un circuit amb un transistor MOS d'enriquiment de canal n. Si els seus paràmetres característics són $V_T = 1 \text{ V}$ i $\beta = 0.125 \text{ mA/V}^2$, determineu I_D i V_{DS} quan V_{GS} és igual a: a) 0.5 V , b) 5 V i c) 16 V

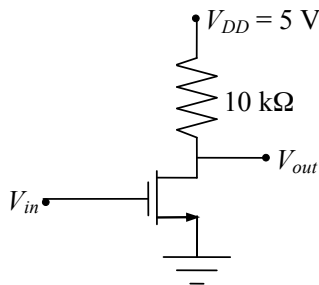
17. Els paràmetres característics del MOS de la figura són $V_T = 2.5 \text{ V}$ i $\beta = 2.56 \text{ mA/V}^2$.
 a) Quin valor de V_{GS} fa que $I_D = 4 \text{ mA}$.
 b) Suposem ara que $V_{GS} = 6 \text{ V}$. Calculeu I_D , V_{DS} i digueu quina és la zona d'operació del transistor.

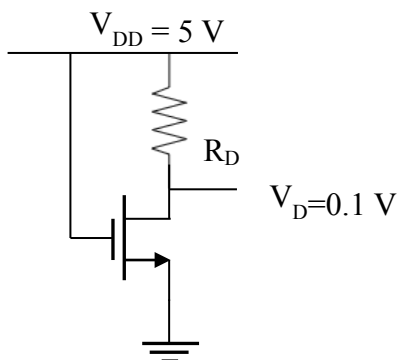
18. Quan $V_{GS} = 5 \text{ V}$, el MOS del circuit de la figura està en la regió de saturació i $I_D = 1 \text{ mA}$. Si la seva tensió llindar és $V_T = 1 \text{ V}$, trobeu V_{DS} quan
 a) $V_{GS} = 0 \text{ V}$,
 b) $V_{GS} = 5 \text{ V}$.
 c) Si ara augmentem la resistència de drenador a $50 \text{ k}\Omega$ i mantenim $V_{GS} = 5 \text{ V}$, quan valdrà V_{DS} ?

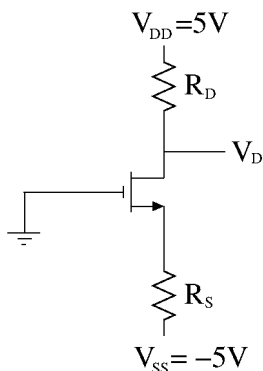
19. Els paràmetres característics del MOS de la figura són $V_T = 1 \text{ V}$ i $\beta = 0.04 \text{ mA/V}^2$. Determineu el potencial de sortida V_{out} , quan el d'entrada val 0 V i 5 V .

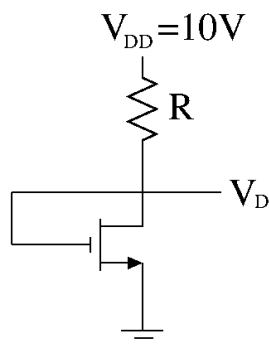
20. Determineu el valor de R_D en el circuit de la figura, i el valor efectiu de la resistència font-drenador (r_{DS}). ($V_T = 1 \text{ V}$, $\beta = 1 \text{ mA/V}^2$)

21. Determineu els valors de les resistències del circuit de la figura de forma que la intensitat de drenador sigui de 0.4 mA i $V_D = 1 \text{ V}$. Els paràmetres del transistor són $V_T = 2 \text{ V}$ i $\beta = 800 \mu\text{A/V}^2$.

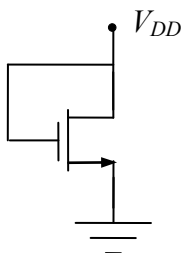

22. Determineu el valor de R i V_D per tal que circuli una intensitat de 0.4 mA pel circuit de la figura. Els paràmetres del transistor són $V_T = 2 \text{ V}$ i $\beta = 200 \mu\text{A/V}^2$.

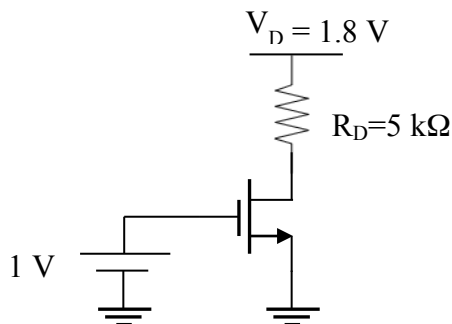

23. Determineu per a quins valors de V_{DD} el corrent I_D no és nul. Si $V_{DD} = 5 \text{ V}$, quin és aquest valor? Considereu que els paràmetres característics del MOS són $V_T = 1 \text{ V}$ i

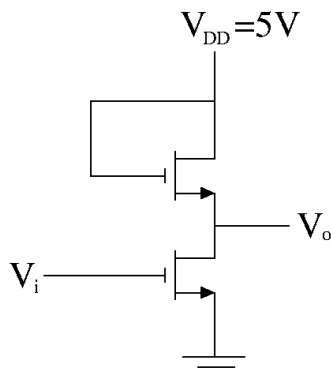
$\beta = 0.04 \text{ mA/V}^2$

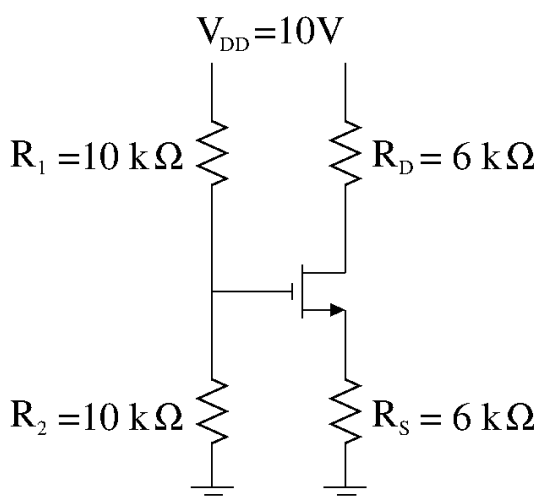
24. Determineu el corrent que circula pel transistor de la figura, caracteritzat per $V_T = 0.4 \text{ V}$ i $\beta = 1100 \mu\text{A}/\text{V}^2$. Si la tensió de la porta augmenta en 10 mV , com canvia la tensió del drenador? pot haver-hi amplificació?

25. Determineu el potencial de sortida de l'inversor de la figura quan: (a) la tensió d'entrada és zero; (b) la tensió d'entrada és 5 V . Els dos transistors estan caracteritzats pels paràmetres: $V_T = 1 \text{ V}$, $\beta = 40 \mu\text{A}/\text{V}^2$

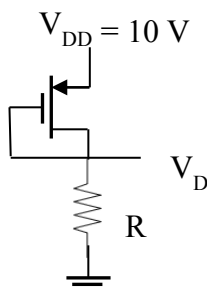

26. Analitzeu el circuit de la figura i determineu les tensions de porta, drenador i font, junt amb la intensitat de drenador. Els paràmetres del transistor són $V_T = 1 \text{ V}$ i $\beta = 1 \text{ mA}/\text{V}^2$.

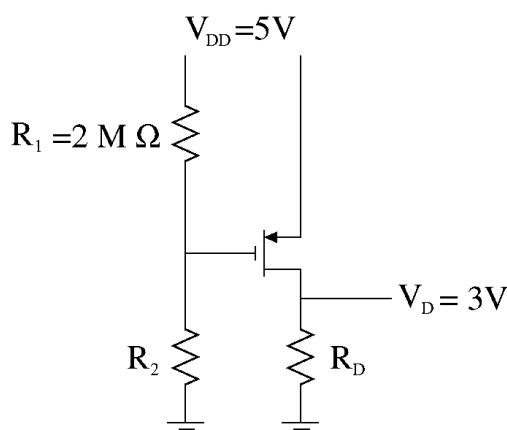

27. Un transistor PMOS d'enriquiment està caracteritzat per $V_T = -2\text{V}$ i $\beta = 100 \mu\text{A}/\text{V}^2$. Si la porta està connectada al terra i la font a $+5\text{V}$, quin és el voltatge més gran que es pot aplicar al drenador mentre el dispositiu opera en saturació? Determineu el corrent per $V_D = -5\text{V}$

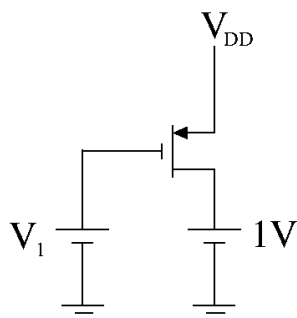
28. El transistor PMOS de la figura està caracteritzat per $V_T = -2\text{V}$. Determineu els valors de β i R per tal que el corrent sigui de 0.1mA i $V_D = 7\text{V}$.

29. Determineu el valor de les resistències R_2 i R_D de forma que el transistor de la figura operi a la regió de saturació amb una intensitat de 0.5mA i $V_D = 3\text{V}$ ($V_T = -1\text{V}$ i $\beta = 1\text{mA}/\text{V}^2$). Quin és el màxim valor possible de R_D per tal que es mantingui a la regió de saturació?

30. Determineu la regió d'operació del transistor de la figura quan V_1 disminueixi des de V_{DD} fins a zero ($V_{DD} = 2.5\text{V}$, $V_T = -0.5\text{V}$).

31. Deduïu les expressions per t_{PHL} , t_{PLH} i t_p , recordant que els dos primers corresponen al temps transcorreguts per tal que la tensió de sortida de l'inversor CMOS sigui la meitat de la tensió d'alimentació, i t_p és la seva mitjana (considereu que $V_T = 0.2 V_{DD}$). Relacioneu t_p amb el temps característic (τ) del circuit RC corresponent.

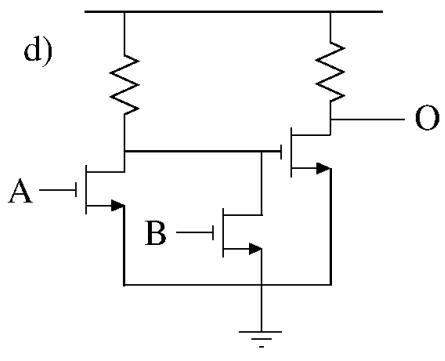
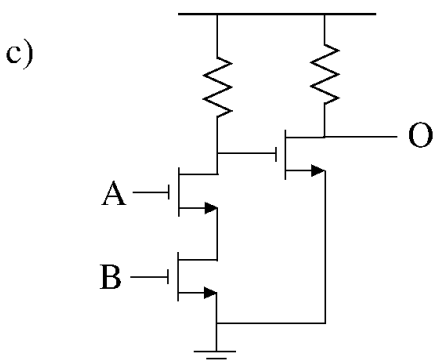
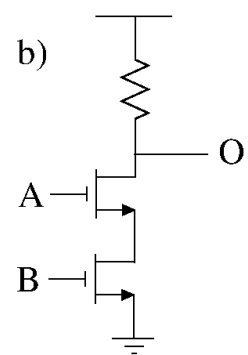
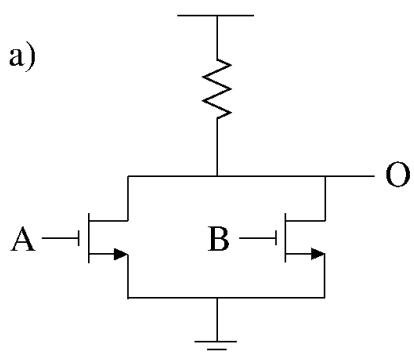
32. La capacitat de càrrega efectiva d'un inversor CMOS és de 70 fF, i està connectat a una tensió $V_{DD} = 5 \text{ V}$. Els paràmetres corresponents al NMOS i PMOS són: $\beta_P = \beta_N = 0.1 \text{ mA/V}^2$, $V_{TN} = 1 \text{ V}$, $V_{TP} = -1 \text{ V}$. Determineu:

- a) el valor dels temps de retràs t_{PHL} , t_{PLH} i t_p .
- b) si s'augmenta la capacitat en 0.1 pF, com canviaran els temps de retràs
- c) la potència dinàmica que dissipa en aquest cas si el rellotge va a una freqüència de 100 MHz?
- d) si l'entrada passa sobtadament de 0 a 5 V, el temps que trigarà la sortida a baixar a 0.1 V assumint el comportament típic d'un circuit RC ($t_p = \tau \ln 2$).

33. Un inversor CMOS en un circuit VLSI opera a una tensió de font de 5 V i està caracteritzat per $\beta_P = \beta_N = 0.04 \text{ mA/V}^2$, i $V_{TN} = 1 \text{ V}$, $V_{TP} = -1 \text{ V}$. Si la capacitat de càrrega és de 0.1 pF, determineu:

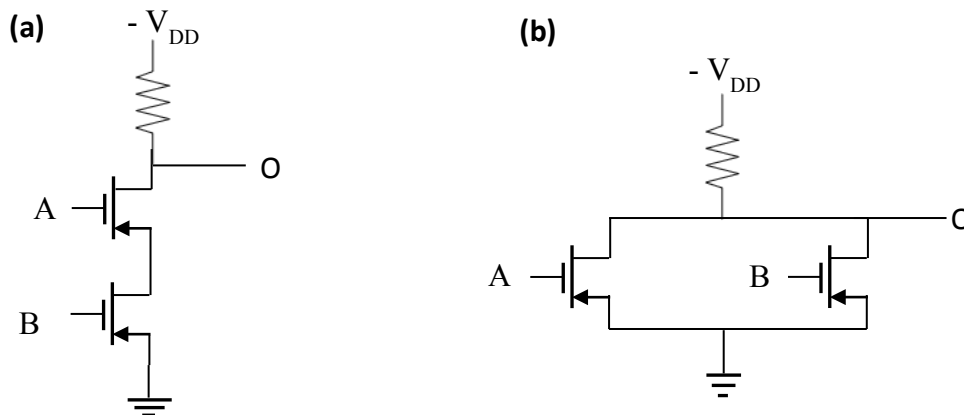
- a) els temps de retràs.
- b) si l'entrada passa sobtadament de 5 V a 0V, el temps que triga la sortida per arribar a 4.8 V, assumint el comportament típic d'un circuit RC ($t_p = \tau \ln 2$).

34. Determineu quines són les següents portes fetes amb NMOS. Construïu per cada cas una taula amb les entrades (V_A , V_B), l'estat de cada transistor (ON/OFF), les intensitats de drenador (0, $\neq 0$), i la sortida (V_O).

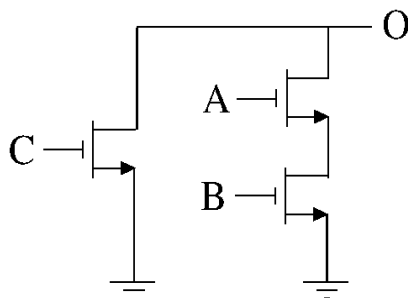
35. Determineu quines són les següents portes fetes amb PMOS. Considereu que estan fetes amb lògica negativa, és a dir que una tensió negativa diferent de zero correspon al valor lògic 1.

36. Feu els esquemes d'una porta NAND i una NOR utilitzant lògica CMOS.

37. Construïu una porta AND i una OR utilitzant lògica CMOS.

38. Determineu el circuit PULL-UP corresponent al PULL-DOWN del circuit de la figura i la funció lògica que implementa el circuit CMOS resultant.

39. Construïu, amb lògica CMOS, el circuit que implementa $A+B+C$, i la modificació que cal per obtenir $A+B+C$.

40. Feu un esquema del circuit CMOS que implementa la funció lògica $\overline{A(B+CD)}$.

Solucions dels problemes d'electrònica i portes lògiques

1. a) 30.4 mA, 14.3 V i 0.435 W ; b) 0 A, 0 V i 0 W
2. a) $V_A = 0.7$ V ; b) $V_B = 0$; c) $V_A = 5$ V i $V_B = 4.3$ V
3. a) 20 nC : b) 0.7 nC
4. Amb la regió p a punt A . $R \geq 37 \Omega$
5. $P_{LED} = 48.1$ mW i $P_R = 136.9$ mW
6. a) no treballa a la zona Zener, $I_1 = I_2 = 6.52$ mA, $I_Z = 0$.
b) treballa a la zona Zener, $I_1 = 16.67$ mA, $I_2 = 5$ mA, $I_Z = 11.67$ mA
c) no treballa a la zona Zener, $I_1 = I_2 = 6.52$ mA, $I_Z = 0$.
7. a) $P_1 = 48$ mW, $P_2 = 32$ mW, $P_d = 0$ W
b) $P_1 = 124$ mW, $P_2 = 0.245$ mW, $P_d = 4.26$ W
8. a) $V_1 = 8$ V, $V_2 = V_Z = 10$ V, $I_1 = 29.63$ mA, $I_Z = 19.63$ mA, $I_2 = 10$ mA,
 $P_1 = 237$ mW, $P_2 = 100$ mW, $P_Z = 196$ mW
b) 12.7 V
9. a) $I_1 = I_2 = 11.85$ mA ; b) $I_1 = 45.7$ mA i $I_2 = 0$ mA ;
c) $I_1 = 28.57$ mA i $I_2 = 6$ mA ; d) $I_1 = 43.7$ mA i $I_2 = 0.7$ mA ;
e) $I_1 = I_2 = 11.85$ mA
10. a) AND ; b) OR
11. a) Òhmica, 75 μ A; b) Saturació, 100 μ A.
12. $r_{DS} = 1/[\beta(V_{GS} - V_T)]$, 1.25 k Ω
13. 0.5 mA/V², 2 k Ω a 0.5 k Ω
14. a) 4 mA; b) 250 Ω
15. $V_{GS} > 6$ V
16. a) 0 mA i 20 V ; b) 1 mA i 16.4 V ; c) 4.8 mA i 2.8 V
17. a) 4.27 V ; b) 5.7 mA, 0.7 V, zona òhmica
18. a) 20 V ; b) 16.4 V ; c) 0.86 V
19. a) 5 V; b) 2.34 V
20. $R_D = 12.4$ k Ω , $r_{DS} = 253 \Omega$
21. $R_D = 10$ k Ω , $R_S = 5$ k Ω
22. $V_D = 4$ V, $R_D = 15$ k Ω
23. $V_{DD} > 1$ V, $I_D = 0.33$ mA
24. 0.198 mA; varia en 33 mV, pot amplificar.
25. a) 4 V; b) 1.17 V
26. $V_G = 5$ V, $V_S = 3$ V, $V_D = 7$ V, $I_D = 0.5$ mA
- 27.2 V; 0.45 mA
28. $R = 70$ k Ω , $\beta = 0.2$ mA/V²
29. $R_2 = 3$ M Ω , $R_D = 6$ k Ω , $R_D^{\max} = 8$ k Ω

30 $0 V < V_1 < 0.5 V$ òhmica; $0.5 V < V_1 < 2 V$ saturació; $2 V < V_1 < 2.5 V$ tall.

31 $t_p = \tau \ln 2$

32 a) $t_{PHL} = t_{PLH} = t_p = 238$ ps; b) $t_{PHL} = t_{PLH} = t_p = 578$ ps; c) $173 \mu W$; d) $5.6 t_p$

33 a) $t_{PHL} = t_{PLH} = t_p = 0.85$ ns; b) $4.6 t_p$

34 a) NOR; b) NAND; c) AND; d) OR)

35 a) NAND; b) NOR)

36 NAND: els nMOS estan connectats en sèrie i els pMOS en paral·lel; NOR: nMOS en paral·lel i pMOS en sèrie.

37 Cal connectar un inversor CMOS a la sortida de les respectives portes NAND i NOR.

38 Els pMOS corresponents a A i B hauran d'estar connectats en paral·lel i el conjunt connectat en sèrie al pMOS que vagi connectat al C. La funció lògica serà la negació de $AB+C$

39 Tres nMOS connectats en paral·lel a la part PULL-DOWN, i tres pMOS en sèrie a la PULL-UP. La modificació per obtenir $A+B+C$ és connectar un inversor CMOS a la sortida.

40 A la part PULL-DOWN (transistors nMOS): C i D connectats en sèrie, el conjunt en paral·lel amb B, i finalment el resultat en sèrie amb el A. Pel que fa al PULL-UP cal canviar intercanviar sèrie per paral·lel en cada cas.

